

har et gammelt Privilegium paa ikke at udlevere Panter, der er efterlyste, uden at Assistenshuset faar sine udlagte Udgifter betalt. Derfor er det kgl. Assistenshus et yndet Tilflugtssted til at pantsætte og pantsætte straks efter Indbruddet, fordi de paagældende derved løber den mindste Risiko. Denne Statspantelaanervirksomhed havde i 1919 en Pantsætning af 88 000 Panter til et samlet Beløb af 4 119 000 Kr.

Den Rente, der ydes af Laantagerne i disse Pantelaanerforretninger, er højst forskellig. I de almindelige Pantelaanerforretninger betales der i Øjeblikket en Rente af 6—10 pCt. pr. Maaned, d. v. s. fra 72 til 120 pCt. om Aaret; og hvis man vil gaa videre i Udregningen af Procenten og lægge Rente og Rentens Rente til disse 72—120 pCt., bliver Renten jo endnu betydeligt højere end de Tal, jeg her nævner, og end den Rente, der staar paa Laanebeviserne. Men blandt disse 112 almindelige Pantelaanerforretninger findes der en særlig Art Pantelaanerforretninger, Forretninger, som hviler paa et filantropisk Grundlag, nemlig Aktieselskabet „De billige Laanekontorer“, som i alt har 9 Laanekontorer. Tidligere har de givet Laan mod en Rente af 2 pCt., men nu er Renten forhøjet til 3 pCt. om Maaned eller 36 pCt. om Aaret, eller om man vil, plus Rente og Rentens Rente fra 36 op til nogle og fyre Procent om Aaret. Renten i Statsanstalten, Assistenshuset, er den laveste, nemlig 1 pCt. maanedlig eller 12 pCt. om Aaret. Man skulde efter disse Oplysninger mene, at Assistenshuset havde langt den største Omsætning. Men Tallene beviser jo, at dette ikke er Tilfældet. Naar Assistenshuset med sin relativt lave Rente ikke har den største Omsætning, er Aarsagen den, at det virker under meget gammeldags, Aarhundreder gamle, forældede Forhold. Hovedkontoret ligger, som sagt, i Nybrogade midt i den gamle By; men som Aarene er gaaet, og Hovedstaden har udvidet sig, og der er blevet længere Vej fra Byens Arbejderkvarterer i Byens Periferi ind til Hovedcentralen i Nybrogade, har Assistenshuset for at bøde noget herpaa oprettet 8 saakaldte Indleveringskontorer i forskellige Kvarterer af Byen. Naar disse Indleveringskontorer ikke bliver benyttet mere, end de gør, er Aarsagen dertil det Omsvøbsdepartement, som disse Anstalter i Virkeligheden er. Thi disse Anstalter er, som det hedder, Indleveringskontorer og ikke Laanekontorer. De, der kommer og vil laane paa et Stykke Møbel, et Klædningsstykke, Gangklæder eller Genstande af anden Art, faar ikke det Beløb udbetalt,

som de mener at kunne faa, eller som det maaske er Regelen at laane paa dette Pant, nej, der udbetales en Sum, som Bestyreren af Indleveringskontoret skønner. Panterne bliver derefter transporteret en Gang om Dagen pr. Vogn til Hovedforretningen i Nybrogade; der bliver de takseret, og næste Dag gaar der Besked ud til Indleveringskontoret om, hvorvidt et eventuelt højere Laanebeløb end det, som Bestyreren har udbetalt, kan udbetales. Altsaa, Laantageren maa henvende sig gentagne Gange for at faa Laanet endeligt ordnet. Det samme gentager sig, naar Pantet skal indløses. De pantsatte Genstande opbevares heller ikke paa Indleveringskontoret, men bringes ligeledes pr. Vogn fra Indleveringskontoret op i Hovedkontoret i Nybrogade. Man forstaaer derfor let, at Smaakaarsfolks Ejendele, særlig naar det drejer sig om Klædningsstykker, maa lide ganske overordentligt ved Indpakning og Transport pr. Vogn og Udpakning paa Assistenshuset, atter Indpakning og Transport tilbage til det Sted, hvor det er indleveret; foruden at vedkommende har betalt Rente af Beløbet, er det Pant, der er givet som Sikkerhed for Udlaanet, meget ofte blevet betydeligt forringet i Værdi.

Jeg tror, at alle vil erkende — som det ærede 4de Medlem for 2den Kreds (Inger Gautier Sehmit) i sin varmtfølte Tale ogsaa Gang paa Gang kom ind paa —, at de Fattigfolk, som er henviste til at komme ud af en prekær Situation ved at søge Hjælp gennem Pantsætning af deres Ejendele, er ganske overordentlig slet stillede ved denne Hjælps Modtagelse. Kommunale Folk, som har med Fattighjælp og Alderdomsunderstøttelse at gøre, vil Gang paa Gang have bragt i Erfaring, at naar de fattige kommer og søger Fattighjælp, eller de gamle ofte efter en lang og trang Tid kommer og søger Alderdomsunderstøttelse, spiller Laanesedlerne for disse Folk en ganske overordentlig stor Rolle. De mange Laanesedlers Tilstedeværelse er et Vidnesbyrd om den bitre Kamp, som disse Mennesker har ført for Tilværelsen, før de naar til at kunne forlange Alderdomsunderstøttelse, eller før de maa overgive sig paa Naade og Unaade og endelig søge Hjælp hos det offentlige Fattigvæsen. Det er saaledes i meget vid Udstrækning Kommunen, som kommer til at betale de Beløb, Pantelaanerforretningerne indkasserer som Fortjeneste. Men det Beløb, der betales i Rente, er i Virkeligheden langt større end det, som angives i Statistikker eller andetsteds. Laanet ydes som alt bemærket pr. Maaned, og naar Laanet kun har været af en kortere Varighed, f. Eks. nogle Dage eller et Par